

11. Jul. 1846

FAKTA

Dato:
11. Jul. 1846

Sidetæl:
Dagbog G, side 109-111

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19998

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
267-268; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 475-476

TRANSSKRIFTION

Amsterdam 11 July 1846.

Jeg har været hos Hr van Brienen og van Loon for at see deres Samlinger, men forgjæves; jeg har været i de Werkhuis for at see van der Helst, men forgjæves; da søgte jeg den zoologiske Have gik der 3-4 timer, den og Musæet holder jeg mig til, som de nok ogsaa bliver Alt, hvad jeg faaer at see. Paa Onsdag bort, da er jeg snart tilende med Reisen, som jeg vel akkurat kan klare med hvad jeg har. –

samme Aften

O Gud! hvor er jeg ene i den store By og dog kan jeg Ingen søge; idag hørte jeg to Herrer i den zoologiske Have tale dansk, jeg lod dem gaa, jeg er helst ene, men det var ikke godt, om det skulde vare længe saaledes. Nu pønser jeg kun paa at und- •110• gaa Hamborg; jeg troer jeg tager strax til Kiel og venter hellere der, om intet Dampskib findes strax, o, hvem der var hjemme, og hvilke Forhaabninger knytter jeg til Hjemmet? hvordan vil man modtage mig der? jeg ved det jo slet ikke, hvorfor sender de mig ikke et Brev? –

Nu er Krebs¹ der ikke, ham vilde jeg gjerne talt med, han vidste bedre hvordan jeg har det, end jeg selv. Imorgen er det Søndag, for mig er den mindre festlig, end de andre Dage, jeg kan ikke komme i Musæet; Billeder er det eneste, som glæder mig paa Reisen, andet søger jeg ikke, jo – Venlighed, men den er sjælden. Jeg gaar her som et udenlandsk Dyr. Alle see efter mig, Ingen taler til mig, Børnenes glade Lystighed bringer mig næsten Taarer i Øinene, og skjøndt det er mit høieste Ønske at tale til dem, kan jeg det dog ikke, thi jeg mærker jeg er for dem en Forunderlig. Hvor finder jeg et Skjul, hvor jeg i Stilhed kan arbeide og vise, at der er et Liv i mig, som vel var mine Medmenneskers Kjærlighed værd, stille! vandt jeg ikke den i en sjælden Grad og langt over Fortjeneste? Det er kun her jeg savner den – en liden Stund – 8 Dage. •111• Men, skal jeg ikke da atter imellem møde hende? O Gud! lad Savn og Længsler, Anger og Tungsind presse dette Bryst – lad kun Billeder voxer frem under mine Hænder, og jeg skal endda prøve at lovprise Dig for det Liv, Du skjænkte mig.

Og nu er det dem, der tale Ondt om mig, det vandt jeg paa Reisen, skjul Dig, begrav dig, lad ingen Velvillie, ingen Venlighed forlede dig til at tro, du kan leve mellem Andre, som Andre; du duer ikke til Livets Kampe, du vil kun vække Misundelse, naar det gaar dig vel, du vil fortvivle, naar det gaar dig ilde, nei! tilbage i en dunkel useet Afkrog, derhen skal det store Liv vel slænge de Krummer du behøver for at leve, og mere maa du ikke vente. – See, er det ikke den Betragtning, jeg igjennem mange Aar stedse kommer tilbage til; det maa dog vel være den rette; levede jeg ikke saaledes fremmed eensom og ukjendt i Florenz i lang Tid, og dog tilfreds og stundom glad ved mine Hænders Gjerning, og dog er det tungt ganske at forsones med den Tanke: at saaledes skal hele Livet gaae hen, det er som

om jeg havde en Fordring paa lidt Mere, naar jeg seer hen til Andre – Vor
Herre siger: har jeg ikke Lov at handle med Mit, som jeg vil?

¹ Vennen Frederik Krebs (1814-1881), læge, stiftsfysikus og nationaløkonomisk skribent.

Ligerem d. pragtfulde Stile, hvortil alle smilige
Metoder ere anvendte, bliv i Gledighed lang
tilbage for et simpelt med Graestik indfist Kobber
saaledes haardt Fæns stillingerne altid Naget, der
mere røbede Fortine, end simpel Kunstnerisk
Alvor og Verdighed. Men med alt det bliver j. mig
Sigt for en Maler som Land selv, og er han
faknensmæssig; Min ogsaa han opflammede mig,
hvad der er den største Paer i min Mund; det
kan him den dygtige Kunstner.

Amsterdam 11 Julij 1846.

J. har været her hos van Borsseum og van deon
for at see deres Samlinger, men forgyves; j.
har været i de Werkhuus for at see van der Kleet,
men forgyves; da sigte j. den zoologiske
plave gik der 3-4 Timer, der j. Museet
holder j. mig til, som de rakte ogsaa bliver det,
hvad j. her faar at see. Paa Onsdag bort,
sa er j. snart til end med Nisse, som j.
vel accurat kan klare med hvad j. har.

samma Aften.

O Gud! hvor er j. ene i den store Bij og dy kan
j. Ingen seje; idag mente j. to Meere i den
zoologiske plave tale dansk, j. lod dem gaa,
j. er helst ere, men det var ikke godt, om det skæde
vare længe saaledes. Na j. kom j. kom fra et ind

gaae Hamborg; og traer jeg tager strax til Kiel
 og ventes hellere der, om intet Dampskib fæ-
 der strax, o, hvem der var hjemme, og hvilke
 Forhænderinger angikter jeg til Algemmet? heerd om
 vil man med tage mig der? jeg veed det jo slet
 ikke, hvorfor sender du mig ikke et Brev? -
 Nu er Krebs der ikke, han vilde jeg gerne talt
 med, han vilde bedst hvide om jeg har det, og jeg
 selv. Imorgen er det Sunday, for mig er den
 svinde festlig, end de andre Dage, jeg kan ikke
 komme i Middag; Billedet er det eneste, som
 glæde mig paa Reisen, andet siger jeg ikke,
 jo - Nødvighed, men den er sjælden. Jeg
 gaaer her som et induldske Dyr, Alle ser
 efter mig, Ingen taler til mig, Børnenes
 glæde Lystighed bringer mig næsten Taarer
 i Øinene, og skjøn det det er mit kæreste Øn-
 ske at tale til dem, men jeg det dog ikke, thi
 jeg mærker jeg er for dem en Forvunderlig.
 Hvor findes jeg et Skjul, hvor jeg i Stillehed kan
 arbejde og leve, at der er et Liv i mig,
 som vel var mine Medmenneskers Kjærlig-
 hed værd, stille! vandt jeg ikke den i en sjælden
 Grad og langt over Fortjeneste? Det er kun
 her jeg serer den - en liden Stund - 8 Dage.

Men, skal jeg ikke da atter imellem mig og hende?
O gud! lad Lavn og Løngler, Anger og Trængsel
presse dette Brøst - lad dem Billeder og
indes mine blødder, og jeg skal endda prøve at
besvare dig for dit Liv, du skjenkede mig.
Og min er det du, du tale Ord om mig, det vandt
jeg paa Nerven, skjed dig, begav dig, lad ingen
Delicentie, ingen Uværlighed følede dig til at tro,
du kan leve mellem Andre, som Andre; du
buer ikke til Kræfts Kamp, du vil kun være
Miskandtal, naar det gaar dig vel, du vil fortvivle,
naar det gaar dig ilde, nei! tilbage i en
drunkel uset Afkrog, der kan skal det store
Liv vel slenge de Kræmmer du behøver for
at leve, og mere maa du ikke være. - Se,
er det ikke den Bestraffing, jeg i jernene maa
ge Aars steds Kommer tilbage til; det maa dog
vel være den rette; levede jeg ikke saaledes fremmed
ensom og ukjendt i Flæng; lang T. d., og dog
tilfreds og stundom glad ved mine blødders
Gjening, og dog er det tungt ganske at leve
med den Tanke: at saaledes skal hele Livet
gaar hen, det er som om jeg havde en Fordring
paa lidt Mere, naar jeg ser hen til Andre. - Der
bliver ikke: kan jeg ikke Lave at handle med
Mit, som jeg vil?